Vägskäl 2015

Möte med Kina

JINGDEZHEN

PORSLINETS HUVUDSTAD

LEKSANDS KULTURHUS 3/10 - 14/11 2015
RÖHSSKA MUSEET - Göteborg, höst 2016

Vägskäl 2015

Konstutställning - Kulturmöte i Leksand

Möte med Kina - JINGDEZHEN - porslinets huvudstad

Sedan 1997 pågår ett projekt, Vägskäl i Leksand, en mötesplats för konstskapare från olika delar av världen med utställningar, workshops och kulturaftnar, med film, dans, föredrag, musik och poesi. Projektets syfte är att exponera olikartade nya konstriktningar, lokalt och internationellt, och att bygga broar mellan olika traditioner och låta olika genrer berika varandra. Under 18 år har vi haft fantastiskt samarbete med svenska och internationella konstnärer och visat verk av mer än 620 utställare här i Leksand men också på andra ställen i Sverige och Europa.

Årets tema - JINGDEZHEN - porslinets huvudstad
Kina har mer än 10 000 år lång tradition med tillverkning av lergods och keramik och första porslinet tillverkades på 600-talet under Tangdynastin. Till Europa kom porslin med upptäcktsresanden Marco Polo på 1300-talet och har grundligt ändrat europeiska vanor och trender på 1500- och 1600-talen. I Kina tillverkades porslin för export till Europa och skeppades till Europa och Sverige av Ostindiska Kompaniet i mycket stora mängder under senare delen av 1700-talet och i början på 1800-talet. Kinesiskt porslin har genom tiderna beundrats och uppskattats så högt att det fått smeknamnet "det vita guldet". Porslin från Kina är både vackert och funktionellt och har hittat plats både i kungliga palats och folkliga vardagsrum.

Årets Vägskäl presenterar 4 kinesiska och 18 svenska keramiker som har inspirerats i porslinets Mekka - Jingdezhen. Samtidigt visar vi en del föremål från samlingar med kinesiskt och europeiskt porslin. Med föredrag, workshop, guidade visningar, filmvisningar, diskussioner, te ceremoni... vill vi göra Leksand till en "porslinssjuk" mötesplats.

Stort tack till alla konstnärer och andra som har hjälpt till med utställningens produktion och extra tack till Mats Svensson och Leksands folkhögskola för mycket gott samarbete.
Kommissarie: Jovica Marceta

JINGDEZHEN - porslinets huvudstad

Elever och lärare från Leksands Folkhögskolas keramikutbildning har hittills gjort tre resor till Jingdezhen i Kina där de samverkat med den ideella organisationen The Pottery Workshop. De hyrde in sig i en studio där de med hjälp av tolkar, lokala hantverkare och lärare arbetade under fyra veckor. Idag är dessa resor en del av den keramiska utbildningen vid Leksands folkhögskola.

BAKGRUND

I den Kinesiska staden Jingdezhen har man tillverkat porslin i mer än tusen år. Allt började när kejsaren Zhen Zhong under Sungdynastin år 1004 befallde att en liten stad som hette Changnan skulle tillverka porslin till det kejserliga hovet. Alla föremålen skulle också märkas med regeringsperiodens namn "Jing de" vilket så småningom ledde till att staden antog namnet "Jingdezhen". Efter hand som de kejserliga ugnarna etablerades i staden flyttade konstnärer och skickliga hantverkare in från nordligare delar av Kina och Jingdezhen utvecklades snabbt till ett centrum för hantverksskicklighet och keramisk innovation. Porslin för det kejserliga hovet har tillverkats under dynastier som Sung, Yuan, Ming och Qing. Efterhand blev porslinet, det vita guldet, eftertraktat i många andra länder och en omfattande export ledde till att världens första industristad etablerades.

MATERIALET PORSLIN

De geologiska förutsättningarna i Jingdezhen var fantastiska. Här finns en stenart som kallas "porcelain stone". Stenen krossade av vattendrivna trähammare till ett pulver som via ett system med dammar fick sedimentera så att de finaste partiklarna kunde särskiljas och beredas till en porslinsmassa. Detta material är egentligen inte att betrakta som lera utan det fick sin plasticitet och transparens av det glimmer som stenen innehöll. I likhet med lera består glimmer av mikroskopiska platta skivor som med hjälp av vatten kunde glida på varandra och på så sätt formas på samma sätt som lera. Under Yuandynastien utvecklades porslinsmassan då "porcelaine stone" blandades med kaolin från det närliggande berget "Mount Gaolin". Den nya massan blev därmed lättare att forma, kunde klara temperaturer långt över 1300 grader och var vitare, hårdare än någon annan porslinsmassa. På grund av svårigheterna att exakt kontrollera ugnsatmosfärer och temperaturer i de jättelika vedeldade ugnarna blev svinnet enormt. Vissa

källor gör gällande att endast ca 15 % av produktionen höll tillräckligt hög kvalitet och de resterande 85 % kastades.

HANTVERKET

Alla hantverkare har genom tiderna varit specialiserade på endast ett moment i produktionen och det har sagts att varje föremål i tillverkningsledet kan ha hanterats av upp till sjuttio olika personer. En person knådar leran, en annan drejar, en tredje beskickar, en fjärde målar, en femte glaserar, nästa bränner o.s.v. Det finns de som gör gällande att detta har sin grund i att bevara hemligheter i produktionssättet. Ingen skulle ha överblick över hela processen. I modern tid och i takt med den ekonomiska utvecklingen i Kina har efterfrågan på riktigt stora kakelplattor och drejade krukor för offentliga och privata miljöer ökat och tekniker för hantverksmässig tillverkning av kakel på upp till 6 kvadratmeter och krukor gjorda av ett ton porslinslera har utvecklats. Unikt för hantverket i Jingdezhen är att man under århundradena förfinat teknikerna utan att förändra materialets sammansättning.

STADEN JINGDEZHEN IDAG

Den moderna staden Jingdezhen, som i princip är byggd på en blandning av jord och porslinsskärvor är idag en dynamisk blandning av gammalt och nytt. Gamla kvarter rivs och nya moderna höghus byggs överallt. I de gamla statliga och övergivna keramikfabrikerna har unga entreprenörer flyttat in och här produceras allt från gjutna bruksföremål och skulpturer till drejade mästerverk. På nästan varje gata i staden finns det verkstäder och gallerier. I hela Kina finns ett stort intresse av porslin och efterfrågan är enorm! Många unga keramiker säljer sina alster på Taobao som är Kinas motsvarighet till Blocket. Av provinsens ca 1,5 miljoner innevånare är idag ca 300.000 personer sysselsatta inom porslinsrelaterade yrken. Här ingår även de som tillverkar penslar, glasyrer, verktyg, ugnar, dekaler, förpackningar, transport och allt annat som behövs för porslinsproduktion. Vid universitetet "Jingdezhen Ceramic Institut" studerar 15000 ungdomar, staden växer och fortsätter att vara världens ledande porslinsproducent.

Mats Svensson
keramiker och lärare
på Leksands folkhögskola

Utmärkande för hantverksmässig tillverkning av porslin i Jingdezhen är förmågan att tillverka riktigt stora föremål där två eller flera hantverkare samarbetar. Det kan röra sig om drejade bordsskivor, stora skålar eller drejade sektioner som sammanfogas till jättelika krukor. Även stadens lyktstolpar är tillverkade av porslin och består av drejade sektioner som handmålats med blått koboltpigment.

Hela stadsbilden är präglad av porslinstillverkning och hantverkare arbetar ofta utomhus. Jingdezhen tillverkar världens största hantverksmässigt framställda kakel som kan vara upp till 6 kvadratmeter stora och som dekoreras med koboltpigment eller färgstarka emaljfärger. Överallt i staden syns också olika former av transporter av halvfärdiga eller färdiga porslinsföremål.

財源廣進

WANG YU FENG

Kontakt:
suburbst@163.com

YANNAN

Kontakt:
sanalanlan@foxmail.com

WANYING LIANG

Kontakt:
yomihahahaha@qq.com

ZEHUI CHEN

Kontakt: Zehui Chen
+8618279856647
catisstillhere@163.com

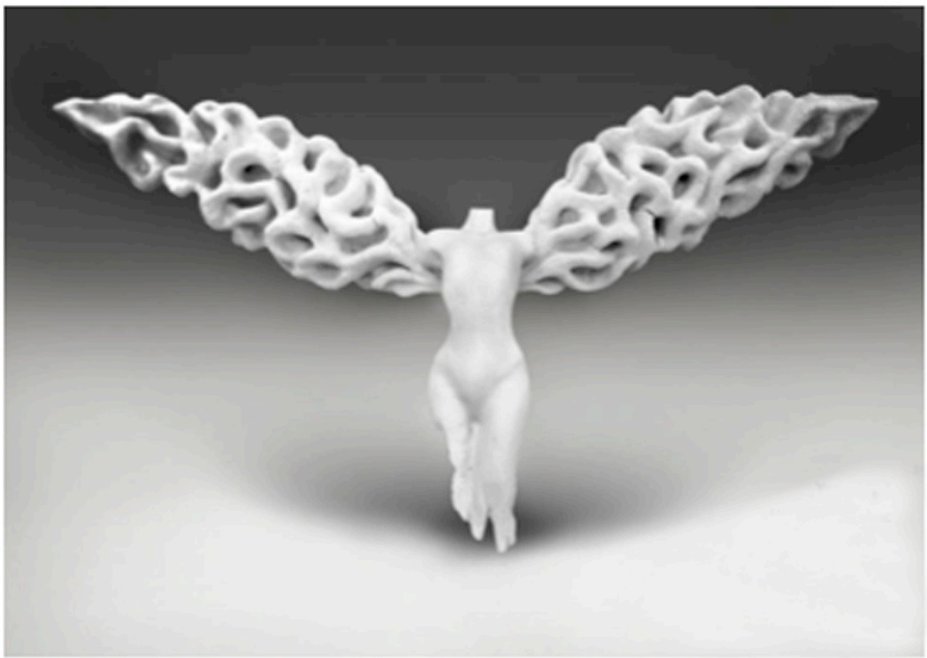

MATS SVENSSON

Kontakt:
Tjärgattu 1, 79333 Leksand
070-7314450
mats.svensson@leksand.fhsk.se
www.meramedlera.se, www.glaseramera.se
www.rakumedmera.se

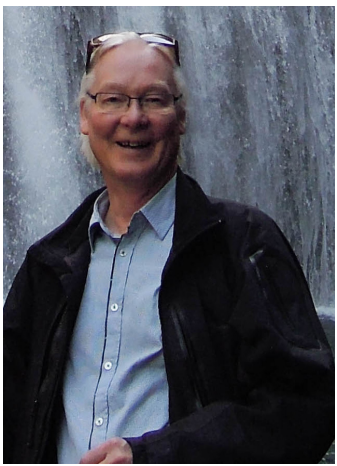

STEFAN ANDERSSON

Kontakt:
Alvik Nisshagsvägen 4
0702-741270
www.ceramics.se
stefan@ceramics.se

MALIN JANSSON

Kontakt:
Abbekåsgatan 13,
21440 Malmö
073-9797714
info@malinjansson.com

SARA GEWALT

Kontakt:
Lilla Skinnarviksgränd 1, 118 25 Stockholm
Tel nr: 0702024736
www.saragewalt.com/
saragewalt@gmail.com

JOHANNA NESTOR

Kontakt:
c/o Miller, Ugglevägen 29 D
131 44 Nacka
Tel nr: 073-7283841
nestor.joh@gmail.com

ANNASOFIA MÅÅG

Kontakt:
Vargv. 12 B, 98147 Kiruna
www.annasofia.se
0796914977

ELINA REIVER

Kontakt:
Källstorps v. 17, 46157 Trollhätan
0738462732
elinareiver@hotmail.com

JULIA STEINBACH

Kontakt:
Kapellgången 7, 41131 Göteborg
075 559 25 80
jul.steinbach@hotmail.com

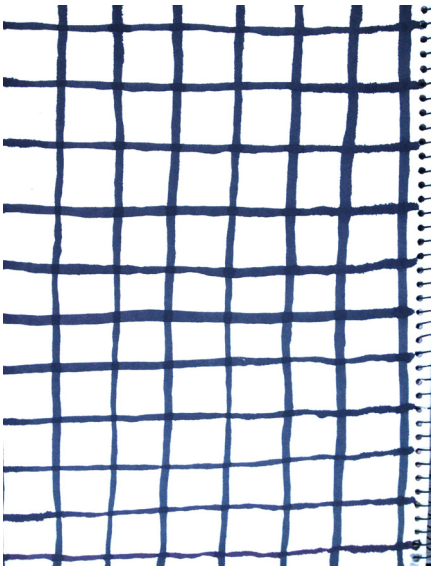

LISA HELLRUP

Kontakt:
Åkerövägen 11, 793 33 Leksand
Tel nr: 072-741 7402
lisa_hellrup@hotmail.com

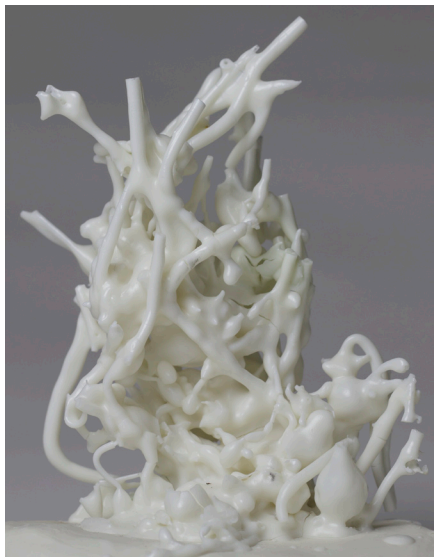

JONAS BENGTSSON

Kontakt:
Jungfruvägen 151 C
791 34 Falun
Tel nr: 0730441236
jonas-3333@hotmail.com

JOHAN BLOMDELL

Kontakt:
Västervångsvägen 1, 239 40 Falsterbo
070-3606600
www.klaraplusjohan.com
info@klaraplusjohan.com

KAJSA RÖNNHOLM

Kontakt:
0737419610
www.kajso.se
kajsa.ronnholm@gmail.com

KATARINA HELLGREN

Kontakt:
Gamla Siljansnäsvägen 23, 793 33 Leksand
072-3269155
www.Katarinahellgren.com
Katarinahellgren@hotmail.com

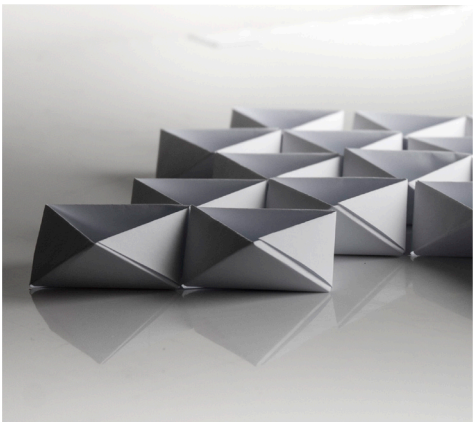

JULIA ERSBACKEN

Kontakt:
Torslunda 108, 38696 Färjestaden
0768406594
skumboll_93@hotmail.com

EMMA LUNDH

Kontakt:
Mårtsbovägen 21, 79021 Bjursås
073 93 93 113
emmalotta@gmail.com

ÅSA LIND

Kontakt:
Vidkärrsallén 9D, 416 75 Göteborg
0730331777
asa.hisingen@gmail.com

LAURA JACOBSEN

Kontakt:
Rönnvägen 26, 15330 Järna
Tel nr: 07044036 77
laura.jobsen93@gmail.com

JONNY HEDKVIST

Kontakt:
Lindsäter Björkhagen 635 02 Eskilstuna
070-338 69 60
jonny.hedkvist@hotmail.com

BJÖRN GREMNER

Björn är expert inom ostindiskt porslin och konstföremål från Japan och Kina.
1971 startade Björn antikhandeln AntikWest i Göteborg och har haft utställningar runt om i världen. Expert i Antikrundan sedan starten 1989.

Kontakt: www.antikwest.se
info @antikwest.se

ANDERS STÅHL

Anders är målare, grafiker, vice president på det kinesiska kalligrafiinstitutet i Changchun och ¨porslinssjuk¨. Han har en samling av framförallt Mingföremål, men även från andra perioder. Föremålen hittar han på auktioner, loppisar, resor och via andra samlare.

Kontakt: www.andersstahl.se
anders@artofnature.se

毛泽东同志

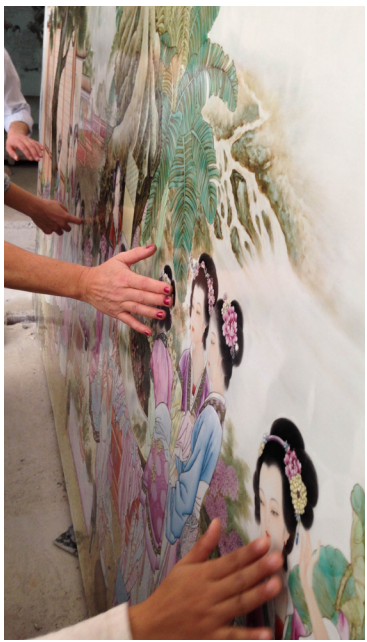

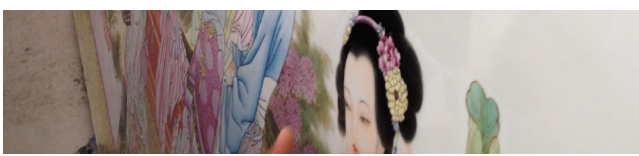

Foto: Mats Svensson, Malin Jansson, Malin Wijk
Form: Jovica Marceta

Ett stort tack till:
Utställande konstnärer, Leksands folkhögskolan, Länskonst Dalarna, Leksands Sparbank, The Pottery Workshop in Jingdezhen och alla andra som har hjälpt till med utställningens produktion .

Crossroads
VÄGSKÄL
Cultural meeting in Leksand - Sweden
www.vagskal.se

LEKSANDS KOMMUN

Leksands folkhögskola

LÄNSKONST DALARNA

Leksands Sparbank